

sedo povedati, kjer se gre za načela resnice in pravice, recimo za nedotakljive naše narodne pravice, tega nikdar ne smemo imenovati miroljubnega — tak človek je izgubil vsako pravo na spoštovanje med poštenimi ljudmi! Kdor hoče razumeti, ta razume.

Novo leto nam torej ne sme biti znamenje miru. Novo leto, kakor sploh vsako leto v človeškem življenju, bodi vsem poštenim ljudem opomin: V življenju ni miru! Življenje je večni boj za pravico in proti krivici! Kdor v tem boju več deluje, kdor kaže več ljubezni do pravice, več gorečnosti za dobro delo, ta si je boljši del izbral!

Za narodne svoje pravice pa moramo delati vsi brez izjeme. Ne samo slovenski meščan, tudi slovenski kmet, slovenske kmetice, krepki slovenski fantje in mile slovenske deklice, vsak kolikor in kjer more. Kako, to ve vsak prav dobro sam.

Geslo vam bodi: Občujte samo z narodno značajnimi ljudmi, z drugimi ne več kakor je ravno potreba!

Geslo vam bodi: Kjer je le mogoče, pošljite svoje slovenske otroke v slovenske šole! Berite samo poštene slovenske časnike, lažljivih in grdih se pa ogibajte!

Deželni zbor.

L. 1861. so se v prvič vršile volitve v deželni zbor štajerski. Marsikoga vtegne zanimati, če podamo v naslednjem imena deželnih poslancev, ki so zastopali v pretečenih 41 letih kmetijske občine na Spodnjem Štajerskem:

Volilni okraj Celje: 1861 dr. Mörtl Jan., 1865 dr. Razlag, Wolf Jožef, 1862 Reisinger, 1863 Lichtenegger. 1867 dr. Razlag, Žuža Ivan, Lipold Janez. 1870 dr. Vošnjak Jožef, dr. Dominkuš Ferd. 1871 dr. Vošnjak Jožef, dr. Dominkuš Ferd. 1878 Žolgar Mihael, dr. Dominkuš Ferdinand. 1884 Vošnjak Mihael, dr. Dominkuš Ferd. 1887 dr. Sernec Jožef. 1890 Vošnjak Mihael, dr. Sernec Jožef. 1896 dr. Sernec Jožef, dr. Dečko Ivan. 1902 dr. Dečko Ivan, dr. Hrašovec Jurij. — Maribor: 1861 pl. Feyrer Al., Löschnig Mihael. 1867 dr. Dominkuš Ferdinand, Seidl Konrad, dr. Vošnjak Jožef. 1870 Seidl Konrad, Brandstetter Friedrich. 1871 Seidl Konrad, Brandstetter Friedrich. 1876 dr. Radej Franc. 1878 Flucher Janez, dr. Radej Franc. 1884 baron Gödl Lanoy, Herman, dr. Radej Franc. 1890 Robič Franc, dr. Radej Franc. 1896 Robič Franc, Lendovšek Mihael. 1902 Robič Franc, Rožkar Jan. — Ptuj: 1861 Herman Mihael. 1867 Her-

man Mihael. 1870 Herman Mihael. 1871 Herman Mihael. 1878 Herman Mihael. 1884 Raič Božidar, 1886 dr. Jurtela Franc. 1890 dr. Jurtela Franc. 1896 dr. Jurtela Franc. 1902 dr. Jurtela Franc. — Ljutomer: 1861 Globočnik Anton. 1867 dr. Prelog Mat. 1870 Kukovec Janez. 1871 dr. Sernec Janez. 1878 Kukovec Janez. 1884 Kukovec Janez. 1890 dr. Dečko Ivan. 1896 dr. Rosina Franc. 1902 Kočever Janez. — Slovenjgradec: 1861 Lohninger Matija. 1867 Rak Jožef. 1870 Adamovič de Cepin Karol. 1871 Adamovič Karol, 1874 Schmidt Feliks. 1878 dr. Schutz Jožef. 1884 dr. Schutz Jožef. 1890 dr. Lipold Ivan. 1896 Vošnjak Ivan. 1902 Vošnjak Ivan. — Brežice: 1861 Janeschitz Janez. 1867 Lenček Alojz. 1870 Kosar Franc. 1871 Janeschitz Janez, 1874 Žnidarski Ignac. 1878 Žnidarski Ignac. 1884 Jerman Jožef. 1890 Jerman Jožef. 1896 Žičkar Jožef. 1902 Žičkar Jožef.

Zadnja leta se niso naši deželni poslanci več vdeleževali deželnega zbora. Vzrokov, zakaj tega niso storili, ne bomo tukaj navajali. Slovensko ljudstvo je pri zadnjih volitvah meseca novembra popolnoma odobraval to postopanje naših poslancev. Novoizvoljeni poslanci so pri svojem shodu 19. decembra v Mariboru to posebej poudarjali in izrekli, da njim je tudi zdaj od njihovih volilcev čisto na prosto voljo dano, naj storijo po svojem najboljšem prepričanju ter naj vstopijo v deželni zbor ali se ga naj izogibajo, kakor se njim z ozirom na koristi našega naroda boljše dozdeva.

Sklenili so, da vstopijo. V posebni izjavi bojo pri svojem vstopu naznanili, da so pripravljeni, sodelovati pri posvetovanju o deželnih zadevah, dokler njim bo to-le mogoče.

Prva seja.

Dne 29. m. m. so se zbrali novoizvoljeni poslanci štajerski k prvi seji. Pozornost so obudili slovenski poslanci, katerih že dolgo več niso videli v Gradcu, in pa bauernbündlarji, katerih je prišlo tokrat 7 v deželni zbor, a prej je bil le eden bauernbündlar. Cesarski namestnik grof Clary pozdravi vse poslance, posebno pa poslance slovenskega naroda in izrazi svoje veselje, da so zopet prišli v Gradec. Potem predstavi zbornici deželnega glavarja grofa Attemsa in njegovega namestnika dr. Fr. Jurtela. Tudi deželni glavar grof Attems pozdravi zbornico in omenja, da je zbornica polnoštevilno zasedena, ker so tudi Slovenci prišli zopet v Gradec. Zbornica si izvoli zapisnikarjem dva Nemca Erberja iz Mute in graškega advokata dr. Hofmanna

Wellenhof. Overovateljem so izvoljeni sami trdi Nemci Hackelberg, Sutter, Lenko in Daniel.

Izjava slovenskih poslancev.

Napeta pozornost je nastala v zbornici, ko se vzdigne slovenski poslanec in glavarjev namestnik dr. Jurtela ter govori — v nemškem (!!) jeziku v imenu slovenskih poslancev sledečo izjavo: Slovenski poslanci smo v prejšnjem zasedanju zapustili deželni zbor iz razlogov, ki smo jih ob svojem času tudi razložili, ter nismo več prihajali v deželni zbor. Če smo sedaj ob začetku novega zasedanja zopet vstopili v deželni zbor, čeravno še razlogi, ki so bili prej za nas merodajni, niso izginili, storili smo to, da se enkrat poskusimo, da se pritožbe in opravičene zahteve slovenskega naroda v prosvetnem in gospodarskem oziru uvažujejo, posebno glede deželnega reda in deželnega volilnega reda, s katerima se sedaj godi velika krivica slovenskemu narodu.

Cela zbornica je tiho poslušala izjavo slovenskih poslancev.

Različni predlogi.

Poslanec dr. Deršata poroča o začasnem proračunu, ki se mora še pred novim letom sprejeti. Njegov predlog se sprejme. Slovenci so glasovali proti.

Poslanec Robič in tovariši so predložili predlog o spremembi deželnega reda in deželnega volilnega reda.

Poslanec Žičkar stavi predlog, da se ustanovi kmetijska šola s slovenskim učnim jezikom.

Na to se je zasedanje odgodilo in deželni glavar je želel poslancem veselo novo leto!

Državni proračun za l. 1903.

(Konec.)

Stroški železničnega ministrstva znašajo 243 milijonov 388 810 K, vsi dohodki so proračunjeni na 283 milijonov 740 380 K, železnični minister ima plače 40 000 K, vse osobe železničnega ministrstva skupaj: 2 milijona 661.760 kron.

Poljedelsko ministrstvo. Stroški so proračunjeni na 17 milijonov 867.013 K, dohodki (iz državnih gozdov itd.) 14 milij. 865.660 K.

Pravosodno ministrstvo. Vsi stroški: 72 milijonov 326 691 K, minister dobi 40.000 K 2 sekcijska šefa skupaj 42 000 kron, vse osobe v ministrstvu: 648 700 K.

Najvišje sodišče potrebuje 1.326.200 K. Stroški za sodišča na Štajerskem znašajo:

ljico z biseri. Te vrste naročila niso pri nas nič kaj nenavadnega, zato sem vzel bisere in jih s škatljico vred zaklenil v predaleček. Danes, v nedeljo, se ne dela nič v moji trgovini. Prostori ležijo v pritličju mojega privatnega stanovanja. Navadno ni v nedeljo nikogar v mojo trgovino, zato sem se podal danes ob treh popoldne v ta kraj, da bi nemoten pisal par nujnih pisem. Kar pride — kdo bi popisal moje začudenje — gospica Tilnik nasproti.

»Nemogoče!»

»Tudi jaz sem komaj verjel mojim očem. Vprašam jo jezno, kaj išče tukaj, na kar mi pove, da sem jo dal ob treh popoldan poklicati v trgovino. Ko sem ji povedal, da to ni res, se je ustrašila in začela jokati. Kdo pa je prinesel to vest, jo vprašam? — »Nek fant je prišel, mi odgovori, pred kakima dvema urama ter mi povedal. Čudila sem se, kako je to mogoče, ker se do sedaj še ni nikoli pripetilo, vendar sem šla ter vas čakam že četrte ure. Ravno kar sem hotela k vam, vas vprašat, česa želite. Jezno sem ji rekel, naj odide, in zdelo se mi je, da se je zaničljivo nasmehnila, ko je zapustila sobo. V prvem hipu mi je postalo žal, da sem tako ravnal, pa takoj mi je šinila misel v glavo, grozna misel, da sem kar planil s stola in odprl predal — toliko da nisem padel, tako

sem se ustrašil — škatljica z biseri je izginila.

»Mislim sem si, dostavi grenko nadzornik. »Je pa bil predal zaklenjen?»

»Seveda, ker sem ga vsakokrat zaklenil. In tudi je bil zaprt, ko sem tatvino zapazil. Odpreti se je moralo s ponarejenim ključem.

»Odkod naj bi dobila Tilnik ponarejeni ključ?»

Trgovec zmaje z ramama.

»Kaj jaz vem? Njen ženin je ključavničar —.

»Tudi njega poznam. On je priden in pošten mladenič, o katerem se ne more reči nič slabega. In vendar — nerazumljivo, zelo nerazumljivo! — Vi seveda želite, da se začne hišna preiskava?»

»In sicer takoj brez odlašanja, zakliče Likavec razburjeno. »Zato sem prišel k vam. Ako bi se ne slo za bisere, bi tega nikdar ne naznanil — te pa moram najpozneje do jutri imeti, drugače je uničena moja trgovina!»

»To vem, odgovori Francič. »Pa tega si ne morem misliti, mrmra globoko zamišljen, hodeč po sobi gori in doli. »Ali osebnih upliv na Jelico nima nobenega vspeha?»

»Prepričan sem, da je vse zastoj. Ona je zapeljana in tudi ne bode nič pristala.

Neumno dekle — z veseljem bi ji se dvojno svoto od ukradenih reči posodil.

»Ali boste pri hišni preiskavi prisostvovali?»

»Za celi svet ne! Pogled jokajočega dekleta bi ne mogel prenesti. — Njena mati je poštna ženska in — če bi — ne!»

Nadzornik privoli: »Vidim, da ni drugače, reče čez nekaj časa s težkim srcem.

»Tako grem na delo, gospod Likavec. Še danes dobite od mene poročilo.

Likavec odide, policijski nadzornik se pa odpravi na preiskavo.

III.

V stanovanju vdove Tilnik se je zbrala majhna, pa vesela družba. Na častnem mestu, na divanu sedita ženin in nevesta. Jelica, lepo, vitko, plavooko dekle, z radostnim smehom na ustnicah in zraven nje Anton Veselič, nje ženin, tri ali štiri leta starejši, širokopleč. Nato so se vrstili prijatelji Antona in dve prijateljici Jelice, v sredi teh pa 16letni brat in dvanaest ter štirinajstletni sestričini srečne neveste.

Od vseh je bila Jelica jedina, ki ni bila prav vesela. Sestanek z gospodarjem, ki ji je prišel nepričakovano, ji ne gre iz spomina. Sili se vtopiti v misli ljubezni in sreče na strani ženina.

3.774.364 K. Proračunjeni stavbeni stroški za novo okrožno sodišče v Mariboru so se prekoračili za 89.400 K. V Slovenji Bistrici znaša zadnji del stavbinih stroškov za uradno poslopje in za zapor 80.136 K. Notranja oprava tega poslopja 6.000 K. Za novo poslopje okrožnega sodišča v Celju (1. del) 130.000 K. Notranja oprava novega poslopja za okrožno sodišče v Mariboru je znašala 140.000 K.

Politični ogled.

Presvitli cesar je sedaj popolnoma ozdravel in bo sprejemal od 5. januarja naprej zopet redno avdijence.

„Novice“ — prenehajo. Z novim letom so v Ljubljani prenehale izhajati „Novice“. „Novice“ so dosegle s preteklim letom svoj 60. letnik, ter so dosegle velikanske uspehe pod uredništvom nepozabnega očeta Slovencev, rajnega dr. Jan. Bleiweisa. Zadnja leta pa so postale „Novice“ popolnoma brezpomemben list.

Žalostni dogodki. Naš presvitli cesar mora prestati veliko žalosti. Tudi letos osi- veli in od raznih bridkih dogodkov skušani vladar ni imel veselih božičnih praznikov. Prestolonaslednica na Saksonskem, nadvojvodinja Lujiza, hčerka vojvode toskanskega Ferdinanda, je zbežala s 24 letnim učiteljem svojih otrok, z nekim Gironom. Sedaj prebiva v Genavi na Švicarskem. Povratek na Saksonsko ji je zabranjen. Prestolonaslednica je v 32 letu in mati petero otrok. Istotako je odšel v Genevo njen brat nadvojvoda Leopold Ferdinand ter sporočil od ondot, da želi izstopiti iz cesarske hiše ter se poročiti s svojo izvoljenko Marijo Adamovič. Nosil bo priprosto ime Leopold Wöfling. Adamovič je stara 28 let, nadvojvoda 36 let.

Sestanek treh vladarjev se bo vršil baje v drugi polovici meseca marca v Opatiji. Sestali se bodo cesar Franc Jožef, nemški cesar Viljem in rumunski kralj Karol. Dogovarjali se bodo menda radi balkanskih zadev.

Rusija in Slovanstvo. Ravno 25 let je, odkar je končala ona za nas Jugoslovane veleznamenita vojska, po kateri je Rusija Bulgarijo, Srbijo in Črnogoro osvobodila turskega jarma ter za Bosno in Ercegovino izborila pravico, da ju zasede Avstrija. V spomin na ta čin je ruski car Nikolaj ukazal, da se ima vsakemu še služečemu vojaku vojne kakor mornarice, ki se je pred 25 leti slovanske vojske udeležil, izplačati 100 rubljev, to je v našem denarju okoli 325 kron.

Jeden zbranih gostov ravno razlaga, kako je sam enkrat snubil, in tedaj se je prvičrat Jelica ta večer nasmejala iz polnega srca — Kar potrka nekdo na duri in 12 letna Anica, ki je šla odpirat, naznani, da želi policijski nadzornik Francič govoriti z materjo.

Ta se hitro vzdigne, pogleda pomenljivo hčerko in se nasmehne, češ, gotovo je prišel čestitke in dar nevesti. Ali vdova izostane dolgo, dolgo. Nemir se poloti Jelice in že hoče vstati, da pogleda, kaj je, kar se prikaže glava matere in pokliče hčerko za trenutek iz sobe.

In obraz materin! Izražal je grozo; bled obraz, tresoč glava! Vsi gostje osupnejo, ženin gleda vprašajoče nevesto, ki se je vzdignila in odšla iz sobe.

Gospa Tilčnik jo prime za roko ter jo pelja v kuhinjo. Tukaj je stal nadzornik v spremstvu nekega drugega moža. Oba sta imela civilno obleko in nadzornik je poskušal napraviti zelo strog obraz, vendar se je v obraznih potezah kljub temu videlo pomilovanje.

„Tukaj je“, reče mati ter pokaže svojo hčer staremu prijatelju.

Ta pa gleda vprašajoče v obraz mlade dekle.

„Uboga gospa Tilčnik“, reče potem ter

Vojska v Venezueli. Anglesko-nemško brodovje je dosedaj zaplenilo 20 venezuelskih ladij. Toda do nadaljnjih korakov ne bo prišlo, ker se obe sovražni si stranki hočeta podvreči razsodbi mejnarnodnega mirovnega sodišča v Hagu.

Razne politične novice. Naš cesar je pisal papežu pismo, ki so ga podpisali vsi nadvojvodi in nadvojvodinje, naj bi se pokojna nadvojvodinja Magdalena proglasila svetnicam. — V Przemislu v Galiciji se bo vršila v kratkem sodna obravnava zoper nekega mlinarja, nekega natakara in več obrtnikov, ki so vohunili v prid neki sosednji državi. — Neka nemška igralska družba je vprizorila v Belgradu burko „Neumni Vencel“, v kateri se zasmehujejo Čehi. Občinstvo je z žvižganjem preprečilo igranje. — Listi javljajo, da se je vsenemški poslanec Stein, ki ves gori za luteranstvo, pred kratkim pri neki vsenemški slavnosti tako napil, da je predsednik moral zaključiti zborovanje. — Maloruski deželni poslanci v Galiciji so sklenili, da bodo v deželnem zboru obstruirali državni proračun. — Uredništvo jungovskega lista „Učiteljski Tovariš“ je prevzel gosp. E. Gangl. Dosedaj ga je uredoval gosp. I. Dimnik. — V deželnem zboru istrskem so italijanski poslanci predlagali združitev Istre in Trsta.

Dopisi.

Kozje. (Raznoterosti.) V Kozjem je bila sredini meseca grudna volitev v okrajni šolski svet. Izvoljena sta enoglasno dva katoliško-narodna moža dr. Francišek Jankovič in Franc Brilaj, posestnik v Opečniku. Dosedanji načelnik okrajnega šolskega sveta, Anton Vertovšek, po duhu in značaju hud liberallec, je popolnoma propadel. Samo jeden glas je nekje ujel. Dobro! Le vedno tako naprej in kmalu bode se popolnoma razbil veliki zvon liberalizma v Kozjem. Živeli volilci! — Tudi nekaj božičnih uzmovičev se je klatilo po kozjanskem okraju, ki so si tu in tam za poboljšek nekaj nanesli. Da bi jim le vse dobro teknilo. Imejte pozor pred uzmoviči, da se vam ne bode treba kesati. — Naš č. g. kaplan Ivan Jančič so nekaterim ubogim šolskim otrokom po radodarnih kozjanskih dobrotnikih priskrbeli za božičnico nekaj nove obleke. To lepo božično darilo so otroci sprejeli dan pred božičem. Marsikateri otrok ubogih starišev je z veseljem in hvaležnostjo korakal ta dan s punkeljčkom pod pazduho z božičnimi darili domov. Pri-

srčno zahvalo izrekam v imenu starišev gospodu kaplanu in vsem, ki so kaj v ta namen darovali. Ljubi Jezušček, prijatelj otrok, naj vam vsem stoterno povrne. — O Božičnih praznikih se je menda prvič pri nas pela prav ubrano latinska sv. maša. Čast in slava našim pevcem za požrtvovalni trud. Ob koncu pa želi vsem srečno novo leto.

Kozjanski poročevalec.

Iz Sevnice. (Občinske volitve.) Kakor ste poročali v vašem cenjenem listu, vršile so se občinske volitve dne 18. dec. p. l. Kakor menda nikjer, tudi pri nas ni izid volitve vsem povolji. Agitiralo se je na dve strani, nekaj za trg, nekaj za kmete. Doslej so imeli tržani dve tretjini odbornikov, no zdaj so jim kmetje dva spodrinili. Tržani pravijo, da bi kmetov ne smelo biti več kot ena tretjina, to je šest. Pa najbrž da tisti, ki to pravi, ni dobro računal. Veliko je bilo javkanja pri posameznih, ko je moral neki posilnimec izostati, ki je bil že dolgoletni odbornik. — Žalostno je bilo le pri volitvi, da so kmetom njihovi sotrpini nasprotovali, saj kmetje itak nič hudega ne nameravamo. Hvala Bogu, da imamo dovolj sposobnih mož za odbornike. Nabrali bi jih lahko še za dva taka odbora, toliko jih je bilo na razpolago na dan volitve, pa žalibog, ko je le za 18 mož prostora. Koga naj izvolijo županom, pa ne bodo menda odborniki veliko premišljevali. — Veselo novo leto, vam gospod urednik in vsem čitateljem želi

Že vestekdo.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Veselo novo leto! Vsem prijateljem, naročnikom in čitateljem želimo veselo novo leto! Podpirajte nas pridno z jednatimi, kratkimi poročili, nabirajte nam naročnikov, in naš list bo najzanimivejši, najbolj razširjen in tudi najbolj priljubljen in uvaževan na Spodnjem Štajerskem.

Slovenski deželni poslanci so se že dne 28. decembra zbrali v Gradcu ter se posvetovali o političnem položaju. Ker se je zasedanje deželnega zbora že po enodnevnem zborovanju odgodilo, so se vrnili zopet na svoje domove. Tudi naš mil. knez in škof so

jo prime za roko; »zelo težko mi je, da moram priti ravno v tej uri. Kako rad bi, kot star prijatelj vam čestital ter se pomudil kako urico v vaši družbi — mesto tega pa moram spolnovati svojo dolžnost!«

»Kaj — kaj je?« vpraša plašno Jelica.

»Strašna sumnja je prišla čez te, moje dete«, reče nesrečna mati. »Ti naj bi bila ničvredna tatica — ti naj bi ukradla vse stvari, ki so zadnji čas izginjevale in sedaj, da si ukradla bisere, ki jih je imel tvoj gospod v svojem predalu —.«

Mati obmolkne. Jelica je padla kot nezavestna na tla. Njen, od radosti rudeč obraz je pobledelel kakor sneg.

»Jaz — tatica!« zasepeče komaj slišno.

»Moj nebeški Bog, jaz —.«

»Torej ne priznavate, da bi bili ukradli omenjene reči«, in oko se mu zjasni. Zdelo se mu je, kot bi odložil težko breme.

»Gospod nadzornik«, reče jokaje Jelica, »saj me poznate že od mladih nog — ali sem bila kdaj malopridna in lahkomišljena. Oh, kako si more gospod Likavec, kako si morete vi misliti kaj takega?«

Nadzornik maje pomilovalno z glavo. »V tej reči sem jaz nedolžen, Jelica«, in ji razloži, kaj mu je trgovec povedal. »Ali je res, da ste bili po nekem fantu poklicani v

trgovino?«

»Kakor je Bog v nebesih, gospod nadzornik!«

»Ali ste poznali fanta?«

»Ne. Začudila sem se, ko mi je poveda naj pridem; pa ubogati sem morala.«

»In odkod ste dobili denarje, ki ste jih potrebovali za nakup?«

»To sem si prihranila skrivaj.«

»Prihranili? Gospod Likavec mi je rekel, da si ni možno prihraniti pri vaši plači — saj morate tudi preživeti vaše ljudi!«

»Mi živimo zelo skromno, gospod nadzornik. Odpovedala sem se vsem zabavam, vsak vinar sem dala na stran.«

»Koliko ste si pa prihranili?«

»Nekaj čez dve tisoč kron.«

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Premalo je slano. Natakar gostom: »Kako? Cenjeni gostje! Vam ne diši danes obed?« Gostje: »Seveda ne! Vse je neslano!« Natakar: »Prosim, le malo potrpite, da pride račun, bode pa ta zato bolj osoljen.«